

FANTÁZIA 2015

TI E NAJLEPŠIE FANTASTICKÉ
POVIEKY!

fantázia SK

Fantázia 2015

Antológia fantastických poviedok

Finálové a ďalšie vybrané poviedky z literárnej súťaže
Martinus Cena Fantázie 2015

Súťaž organizuje Občianske združenie Fantázia
Generálny partner: Kníhkupectvo Martinus.sk

Partneri: Intel, Artis Omnis, Incheba, a. s.
Porota hodnotila na čítačkách: PocketBook Touch

Mediálni partneri:
Kultura.sme.sk, Knižná revue, Radio_FM, Quark.

Ceny venovali:
PocketBook, Intel, Martinus.sk, Xbox360, Publico, Incheba,
vyd. Artis Omnis, vyd. Tatran, iHRYsko.sk, Blackfire Games.

Fantázia 2015

Antológia fantastických poviedok

Zostavili: Lucia Lackovičová, Ivan Alakša

Copyright © Fantázia media

Publisher © Fantázia media, s. r. o., 2015

Cover © Dodo Dobrík, 2015

Všetky práva vyhradené

ISBN 978-80-89823-00-0

LUCIA LACKOVIČOVÁ

Šťastná trinásťka

Súťaž Cena Fantázie doteraz prešla dlhú cestu. Od Rakety, ktorú v roku 2003 vyhlásilo občianske združenie Fantázia s Ivanom Alakšom, cez rok 2005, keď sa názov zmenil na Cena Fantázie, až po rok 2013, môj príchod a ďalšiu zmenu názvu súťaže na Martinus Cena Fantázie (MCF). Je rok 2015 a MCF sa prehupla do šťastnej trinásťky. Šťastnej preto, lebo tento ročník je skutočne výnimočný.

Jozef Karika, ktorý bol v porote súťaže už v roku 2010, tentokrát hovoril o odlišnosti poviedok podobne ako ďalší tohtoročný porotca, Karol D. Horváth. Ten dokonca vyhlásil, že je to najlepšia literárna súťaž, v akej doteraz porotcoval. Porotkyňa Petra Polnišová pred súťažou diskutovala o hodnotení poviedok s Lubošom Kostelným (porotca z roku 2012) a hovorila, že bola pripravená na oveľa nižšiu úroveň diel, akú reálne čítala.

O tohtoročných súťažiacich dielach sa pochvalne vyjadril aj Ivan Harman z vydavateľstva Artis Omnis, ktoré zastrešuje cenu za najlepší horor, Jana Packová, ktorá hodnotí poviedky za Cenu Bibliotéky a Gustáv Budinský, ktorý reprezentuje Cenu spoločnosti INTEL pre najlepšiu sci-fi poviedku.

Autori sa neustále zlepšujú. A Martinus Cena Fantázie im v tom chce pomáhať. Chceme motivovať budúcich, azda profesionálnych spisovateľov, aby na sebe pracovali. V mnohých sa skrýva obrovský potenciál a talent, ktoré utláčajú požiadavky každodennej reality a prípadný neúspech. Ani v MCF nemôžu vyhrať všetci, aj keď cenu za svoju tvorbu, nápady a kreativitu by si zaslúžili viacerí. Viacerí, než minulý rok.

V závere knihy sa už tradične nachádza tabuľka s výsledkami. Niekoho poteší, že sa dostal za polovicu, inému je ľúto, že to nedotiahol do prvej päťky, či aspoň desiatky. Avšak, aj keď je to súťaž, v ktorej hodnotia majstri zo svojho fachu, stále sú to len ľudia so svojimi osobnými preferenciami. Isté objektívne merateľné fakty sa posúdiť určite dajú, ale poviedok, ktoré sú z tejto stránky

výborné, je už viacero. A vtedy vstupujú do hry subjektívne preferencie. Preto iné zloženie poroty by mohlo mať na svedomí celkom iných finalistov. Napríklad práve vás. A keď to skúsíte budúci rok, môže sa to podariť.

Od predošlého ročníka je súčasťou päťice porotcov aj niekto z vás, čitateľov a recenzentov. Táto špeciálna pozícia dostala názov Porotca z ľudu a tento rok si ju vyskúšala Ružena Srnková. Ružena počas leta písala na blog stránky súťaže www.cenafantazie.sk svoje postrehy ku každej prečítanej poviedke. Jej hodnotenie (rovnako ako to minuloročné od Mareka Kolcuna) bolo anonymné, teda autori sa v jej opisoch museli nájsť sami. V tejto aktivite budeme pokračovať aj naďalej, preto ak chcete byť porotcom v MCF 2016, vezmite do rúk zborník poviedok *Fantázia 2015* (áno, presne ten, ktorý teraz držíte), čítajte pekne ďalej, spravte si na súťažiacie diela vlastný názor a podelte sa oň s celým svetom. Napíšte recenziu, kritickú, či pochvalnú, takú, aká podľa vás pasuje na knihu a na jednotlivé diela v nej. A ak budete chcieť, plus budete mať trochu šťastia (to je totiž potrebné v každej súťaži) máte šancu stať sa budúcoročným porotcom. Čakala by na vás prestíž, čítačka kníh, a celoletné blogovanie o poviedkach, ktorého sa súťažiaci autori nebudú vedieť dočkať. Idete do toho?

Porotcovia v MCF už dva roky čítajú súťažiacie poviedky na čítačkách PocketBook. Nemusia sa tak zaťažovať stohmi papierov, v ktorých by sa mohli strácať. PocketBook dáva porotcom MCF každoročne najnovší model čítačiek TouchLux a tento rok pridal aj päť čítačiek pre päťicu hlavných finalistov.

Neustále sa usilujeme súťažiacich motivovať, aby tvorili kvalitnejšie, aby sa o výhru pobili s tým najlepším, čo zo seba dokážu dostať. Aby sa neuspokojili s prvým draftom, so slohovou prácou, ktorú pochválila mama a jeden kamoš, aby zapracovali na formálnej, aj obsahovej stránke. Na blogu súťaže a aj na mojom osobnom blogu (napríklad formou videokomentárov od tých, ktorí vedia) nájdete množstvo rád ako svoje písanie skvalitniť. A aby sme autorov motivovali ešte viac, tento rok sme znova zvýšili hodnotu vecných cien, ktoré súťažiaci môžu získať.

Pre všetkých, pre úplne všetkých, ktorí sa zapojili do MCF 2015, bez ohľadu na to, či sa umiestnili v niektorom finále alebo nie, sme pripravili balíček publikovania formou selfpublishingu od spoločnosti Publico zľavnený o 42%. (Číslo 42 je logické vyústenie odpovede na akúkoľvek otázku.) Ak máte dostatočné množstvo diel, ktoré by vydalo na knihu, skúste túto cestu publikovania. Overíte si záujem čitateľov a možno zaujmete aj niektorého vydavateľa. Publico pripravilo aj špeciálne balíčky pre päťicu hlavných finalistov.

Ďalšia tohtoročná pridaná cena bola zaujímavosť z dielne spoločnosti SLVR, ktorá vyrába šperky na 3D tlačiarňi. K už tradičnej soške od umeleckého sochára Andreja Csillaga pre celkového víťaza tento rok pribudla špeciálna cena pre víťaza Ceny poroty. Ten si domov odniesol „Milášiika“, strieborný prsteň priamo z 3D tlačiarne. Ostaní finalisti nezostali ukrátení, rovnako ako ani trojica porotkyň MCF 2015 Petra Polnišová, Mariana Čengel Solčanská a Ružena Srnková.

Cenu za najlepšiu fantasy poviedku tento rok zastrešilo vydavateľstvo Tatran. Víťaz a finalisti získali množstvo kníh žánru fantastiky z ich košiara. Nechýbala medzi nimi ani séria Piesní ľadu a ohňa.

Finančné ceny v Martinus Cene Fantázie sú od minulého ročníka 250 eur pre víťaza, 150 pre druhého a 100 eur pre autora poviedky na treťom mieste. Dopĺňa ich kolekcia už spomenutých vecných cien. Víťaz Ceny poroty už tradične získal Xbox.

Cena spoločnosti INTEL pre najlepšiu sci-fi poviedku v tomto ročníku udelila víťazovi vreckový počítač INTEL Compute Stick. Cenou Béla za najlepší horor, ktorú každoročne odovzdáva vydavateľstvo Artis Omnis, je pamätná truhlička a nádielka kníh z produkcie vydavateľstva. A spoločnosť iHRYsko venovala špeciálne žánrové hry víťazom všetkých súťažných kategórií.

13. ročník MCF je zaujímavý aj tým, že v ňom dominoval horor. Hororových poviedok pribudlo celkovo a presadili sa aj v hlavnom finále. Je to vec nevídaná, pretože doteraz sa o dominanciu delilo fantasy so sci-fi. Dokonca sa v minulosti polemizovalo aj o tom, či horor úplne z fantastiky nevylúčiť. Tento rok sa

však ukázalo, že práve hororové poviedky sú to, čo sa páči. Možno nám práve ony dodávajú pocit, že existuje aj čosi, čoho sa dá báť viac, než skutočnosti a reality...

Sci-fi poviedky boli vo finále dve a fantasy (aj to pomerne neobvyklá) zostala tentokrát medzi finálovými dielami jediná.

Finálové texty zverejnené na stránke kultura.sme.sk čitateľov zjavne zaujali, pretože za ne hlasovalo až 1 077 z vás. Je to doterajší rekord a sme veľmi radi, že k fantastike si nachádzajú cestu čitatelia z rôznych skupín, nielen z okruhu jej verných prívržencov. Práve oslovenie širokej verejnosti a zapojenie tých, ktorí ani nechytujú aká kvalitná dokáže byť domáca žánrová tvorba, je jedným z hlavných cieľov súťaže a nás organizátorov.

Celkovo sa do MCF 2015 prihlásilo 147 poviedok. Pre nesplnenie kritérií sme z hodnotenia vylúčili dve. Už teraz máte možnosť poslať svoje výtvyry do nasledujúcej Martinus Ceny Fantázie 2016. Uzávierka je už tradične koncom mája. Podmienky sa nemenia. Zmestite sa do rozsahu 45 000 znakov, 25 normostrán a pošlite svoj výtvyr na adresu, ktorú spolu s ďalšími podrobnosťami a prihláškou nájdete na stránke www.cenafantazie.sk. Zapojiť sa môžete aj do nasledujúceho, už tretieho ročníka súťaže poviedok fantastiky v anglickom jazyku Fantasy Award (FA).

Fantasy Award v roku 2015 pokračovala druhým ročníkom. Aj v tejto súťaži sa porotcovia každý rok menia. Teraz nimi boli americký spisovateľ Jeff a jeho manželka a editorka Ann VanderMeer, editor vydavateľstva Sloart Erik Fazekáš a astrobiologička Michela Musilová. Víťaza vyberali spomedzi 25 súťažiacich, ktorí poslali svoje dielo v angličtine. Podmienky rozsahu poviedok boli a aj naďalej zostávajú rovnaké ako pri slovenskej súťaži. Zúčastniť sa môžete aj s už publikovanými dielami, resp. s poviedkami, ktoré už súťažili v slovenčine. Podmienkou je anglický jazyk. Po skončení FA z nej vzíde e-zborník poviedok, ktorý bude predávaný medzinárodne.

Víťaz druhého ročníka Daniel Klimek získal Xbox, teda rovnakú vecnú cenu ako víťaz Ceny poroty. Ale možno ho viac potešila gratulácia formou krátkeho videa priamo od Andyho Weira. Nie

každý autor sa môže pochváliť tým, že mu blahoželal samotný Andy. A nie každá rozbiehajúca sa súťaž sa môže pochváliť takouto podporou.

O MCF sa často píše a hovorí ako o najprestížnejšej slovenskej súťaži žánru fantastiky na Slovensku. Usilujeme sa tento status naplniť nielen kvalitným výberom porotcov v každom ročníku a následným výberom poviedok, spoluprácou so zaujímavými ľuďmi a partnermi, či vecnými motiváciami autorov. Tento ročník bol prestížny aj v tom, že sa celý niesol pod oficiálnou záštitou primátora hlavného mesta SR Bratislava, Iva Nesrovnala.

V 13. ročníku MCF dominovali horory. A Jánovia. Jánovia s horormi. Janko Iša sa stal celkovým víťazom s hororom *Kladivák* a Ján Stopjak zarezonoval u porotcov s poviedkou *V ruinách*, za čo si odniesol Cenu poroty.

Na záver súťaže sa už tradične zrodila kniha s najlepšimi poviedkami žánru fantastiky z tohto ročníka. Môžete si povedať, že je to len ďalšia kniha, jedna z mnohých. Verím však, že táto je výnimočná. Nielen tým, že sme oproti minulosti zmenili formát a zvýšili počet poviedok, ktorých je teraz v zborníku už dvadsať. Alebo, že sa oproti minulosti podarilo zapojiť do rozhodovania o víťazovi vyše tisíc čitateľov. Kniha je odlišná nielen po formálnej, ale aj po obsahovej stránke. A verím tiež, že sa nám spolu s vami, autormi, podarilo stvoriť zborník, ktorý poteší skalných prívržencov fantastiky a namotá na slovenskú žánrovú tvorbu aj tých, ktorí o nej zatiaľ vedia len málo, alebo celkom nič. Presne ten typ – fantastiku neobľubujem, ale... , slovenských autorov nečítam, ale... A chceme, aby tých „ale“ bolo stále viac.

Autori často vnímajú svoje diela ako deti. Aj zostavovatelia kníh to berú podobne. My sme vytvorili zborník, z ktorého máme radosť a sme naň hrdí. Za jeho fantastickú obálku je tento rok zodpovedný Dodo Dobrík, ktorý prevzal štafetu po Danglárovi.

Som zvedavá, či a ako ovplyvní táto kniha vás. Budem najradšej, ak ju prečítate celú a poviete si niečo ako: „Toto bolo fakt dobré.“ Cieľom je, aby vás jednotlivé poviedky aspoň na krátku chvíľu

vytrhli z každodennosti a ponúkli vám nové, fantastické svety, z ktorých sa do reality vrátite aspoň trošku zmenení.

Potešilo by ma, ak by bola MCF 2015 budúci rok kvalitatívne prekonaná, ale latka je nastavená skutočne vysoko. Bude to výzva nielen pre autorov.

Jozef Karika po úspešnom *Strachu* tento rok prišiel s *Tmou*, Juraj Červenák stihol *Železný polmesiac*, aj *Ohnivé znamenia*, Alexandra Pavelková do slovenskej žánrovej kolekcie pridala *Údolie lalií*, Jozef Žarnay sa po dlhšom čase vrátil s *Vesmírnymi prípadmi*, Miroslava Varačková dala postapo *Adaptácia*. Zaujímavé domáce tituly fantastiky vyšli vo vydavateľstve Slovart, Hydra, či Artis Omnis. A okrem toho prišla Fantázia 2015 s poviedkami silnejšími než kedykoľvek doteraz. 2015 sa podľa mňa stane archívny ročníkom slovenskej fantastiky.

A ja sa teraz idem venovať tomu inému, novému a fantastickému svetu, ktorý mi priniesol plodný rok 2015. Lebo čo si budeme hovoriť, v tomto roku sa skutočne rodilo len to najlepšie.

•

MARTINUS CENA FANTÁZIE 2015:

1. miesto:

Janko Iša – Kladivák
(Cena Fantázie a 250 €)

2. miesto:

Ján Stopjak – V ruinách
(150 €)

3. miesto:

Adam Máčaj – Ľudskosť v monštre
(100 €)

4. miesto:

Michal Brat – Oceľové oči

5. miesto:

Ladislav Dúbravský – Búrka

Cena poroty:

Ján Stopjak – V ruinách

Cena spoločnosti Intel pre najlepšiu sci-fi poviedku 2015:

Marek Slabej – Tí, čo sa vrátili hore

Cena Bibliotéky 2015:

Ján Švihra – Zbierka

Cena Béla 2015:

Janko Iša – Kladivák

Cena OZ Fantázia pre najlepšiu fantasy poviedku 2015:

Adam Máčaj – Ľudskosť v monštre

Výsledky boli vyhlásené na 23. medzinárodnom knižnom veľtrhu Bibliotéka dňa 7. 11. 2015 v Bratislave.

JANKO IŠA

Kladivák

Autor o sebe:

Tridsaťročný Bratislavčan, otec dvoch detí, ktorý miluje sci-fi/fantasy a horor. Príbehy, ktoré tvorí, rád naplní hromadou zbraní a testosterónom, ale nepohrdne ani vtipom a trápnuou hláškou pre hlavného záporáka. Príbehy o útrapách jeho hlavných postáv z rôznych svetov boli publikované v zborníkoch Zárodky Hviezd (2010), Fantázia 2012 (2012), Kniha Bolesti (2013), Fantastická 55 (2013) a Na hroby (2014). Všetky jeho príbehy však majú jedno spoločné – ich hlavní hrdinovia naozaj existujú. Viac o autorovi na: jankoisa.sk

Janko Iša

My o poviedke:

Život není peříčko a v zradných uličkách nočného Pressburgu sa mení na boj o prežitie. Gangy, zbrane, prostitútky, kufre plné peňazí a prázdne duše. Do týchto kulís je zasadený príbeh o Kladivákovi, mužovi, ktorého remeslom je smrť. A on vie, ako na to. Svojou neporaziteľnou Rukou vybavuje účty svojich klientov i tie vlastné. V atmosfére pekelnej temnoty a s vedomím, že jediný, na koho sa môže spoľahnúť, je on sám. Predsa je tu však niekto, kto ho dokáže dostať do úzkych...

Janko Iša už raz Bélu vyhral a aj tohtoročnou víťaznou poviedkou potvrdzuje, že sa na Slovensku rodí noirovská hviezda.

Andrea Harmanová, Artis Omnis

Uličky nočného Pressburgu sú pre cudzinca rovnako zradné ako temné močiare pre plážového turistu. Nech máte akékoľvek plány, trasy, vždy vás zvedú z chodníka a zavedú do tej najtemnejšej, najhoršej novej časti, kde nikto nepočuje váš krik. Váš plač. Oblepia vás mŕtvou temnotou a či chcete alebo nie, stiahne vás ku dnu. Pomaly, krok po kroku, centimeter po centimetri – a vy s tým nespravíte nič. Až v poslednom momente, keď už viete, že je všetko stratené a zostávajú vám posledné sekundy, vtedy máte možnosť premýšľať.

Čo ste mohli spraviť inak? Čo ste mohli spraviť lepšie?

Hrôza nočného Pressburgu vás zahalí a nepustí; zaplní vám každý jeden otvor tým pomysleným bahnom. Kým však skutočná močarina vaše telo pohltí a nikdy nevydá, v Pressburgu to funguje

inak. Ráno vás nájdú bez života na dlažbe, kde vaše telo dopadlo v smrteľnom kŕči, okradnutého a bez dôstojnosti. A bolo jedno, kde sa nachádzate, či v Starom Meste okupovanom rozmazanými frackami, alebo v Engerau, kde sa aj Slnko bálo zapadnúť.

Aj temnota má však svoje hranice. Obrys, ktorý neprekročí. Hrôza, pred ktorou sa stráni. Je to prirodzený inštinkt.

Inštinkt prežitia.

•••

Dlažba bola vlhká od obedného dažďa, no voda už stihla odtiecť špárami štrkových dlaždíc, takže nikde neboli žiadne kaluže. Nemám rád kaluže.

Moja pravá ruka držala mužov krk v zovretí, zatiaľ čo ľavá doľovala benzínový zapaľovač z útrov kabáta. V rukaviciach to šlo ťažko. Ten kabát mám rád. Poctivá koža z dovozu.

Nahrubo ušúľaná cigareta vzplanula na zlomok sekundy jasným ohňom, ktorý v momente zhasol a pretavil sa do žeravého tabakového inferna. Modrastý dym, ktorý som vyfúkol, obtekol mužovu tvár. Chlapík ledva zamrkal, ale stihol sa pomočiť. Videl som, ako mu z nohavíc odkvapkáva znak hanby na dlaždice. Držal som si ho vo výške očí, od zeme ho delilo dobrých desať centimetrov.

„Keď dofajčím, budem vedieť to *meno*,“ prehovoril som pomaly a zrozumiteľne. S jeho slovenčinou som si nebol úplne istý. Keď som na neho totiž narazil, drmolil niečo po maďarsky v telefónnej búdke.

„Bbboli to Gaspičovi muži,“ zasyčal cez zovreté hrdlo. Začínal sa červenať v tvári, oči mu o piad' vyliezli z jamiek. „Gaspič. Srrrbi.“

„Si si tým istý?“

Tak horlivo prikyvovať som nikdy nikoho nevidel.

Prsty mojej pravej ruky dokončili zovretie v päst' a mužov hrtan zapraskal. Takže Srbi. A v našom meste. Než som mŕtvolu pustil k zemi, aby zaujala svoje platné miesto v systéme, medzi perami jej vyliezol opuchnutý fialový jazyk. Pôsobil dojmom, že si uvedomuje smrť pána a teraz sa snaží uniknúť. Koniec cigarety som zovrel medzi zubami a potiahol si golier kabáta bližšie ku krku. Prekročil som chladnúcu mŕtvolu a pridal do kroku. Potreboval

som poriadne zohriaty grog. Temnota muža pohltila, prijala ho ako potrebnú obeť na to, aby veci mohla udržať v chode.

Vravel som, že temnota má svoje hranice? Obrys, ktorý neprekročí, hrôza, pred ktorou sa stráni. Tou hranicou som bol ja. Pre niekoho kus prerasteneho mäsa v kabáte, pre iného to posledné, čo kedy videl. Už dlho mi nikto nepovedal inak ako Kladivár.

Alebo tiež *ten skurvený hajzel*.

Chladná októbrová jeseň sa mi zahryzla do šije, ulicami vyl zlovestný vietor. Niečo bolo vo vzduchu...

A ja som potreboval svoj grog ako nikdy pred tým.

•••

Lýra Pressburgská bolo to miesto. Na okraji Starého Mesta a nábregia, zapadnutá v uličkách chátrajúcich spomienok na časy minulé. Stará Lujza robila ten najlepší grog v meste. Obsadil som svoje tradičné miesto za barovým pultom a čakal na ňu. Výhľad som mal na celý lokál, sledoval som štamgastov, ako pravidelne zapíjajú svoje každodenné útrapy. Priestorom sa šírili ľahké tóny z vinylu.

Lujza priplachtila po dvoch minútach v kvetinovej blúze, cez ktorú mala upevnenú tmavomodrú zásteru s obrovskou náprsnou kapsou. Ani sa nepýtala, rovno mi pred nos pristavila malý džbán grogu s extra maslom, tak ako to pijem vždy. Ukazovák som jej po pulte prisunul nachystanú desaťkorunu a z chuti sa vriaceho nápoja napil ešte než sa maslo úplne roztopilo.

„Ťažká noc, Kladivár?“ spýtala sa Lujza a rýchlejšie než akýkoľvek kúzelník nechala zmiznúť mincu v útrobach zástery.

„Noc je mladá. Kde je Sára?“ spýta som sa na to, čo ma zaujímalo najviac.

„Kde by bola. U klienta. *Zámožného*,“ posledné slovo doslova vyplula.

Jej dcéra bola najlepšou pressburgskou šľapkou a Lujza bola na to patrične hrdá. No títo zámožní týpci nechceli šukať. Chceli večere, plesy, nákupy vo Viedni. Chceli rozmaznávať, chceli vlastniť.

Sáru ale nemohol nikto mať len pre seba. Vedel som to, snažil som sa o to, aby bola len moja. Vždy mala pre mňa slabosť a ja som ju vždy miloval. Tak veľmi, že som s ňou nikdy nešiel na

izbu. A mohol som. Určite som mohol. Cítil som to, keď ma hladila po ťažkej noci na tvári a brušká jej krásnych prstov kopírovali moje zle zrastené líčne kosti či krivý nos. Videla aj moju *Ruku*. Ona mi dala prezývku Kladivák.

„Povedz, že som ju hľadal.“ Na dva hlty som dopil grog a buchol do pultu viac než bolo treba. „Ako vždy.“

„Je to moja dcéra, Kladivák, ale ty si ten, koho ľutujem. V tomto svete a v tejto stoke je láska zbytočný cit. Tobôž, keď ide o Sáru...“

Chcel som zastaviť jej monológ mávnutím ruky, no ona po krátkej prestávke pokračovala: „Si dobrý človek. Mysli na to.“

Niekedy som pochyboval o tom, či som človek. V dobách, keď som objímal fľašu pálenej a utekal pred svetom a pred spomienkami, bola Sára moje svetlo. Jej nikdy nevadilo, čo sa zo mňa stalo – stále som bol ten starší chlapec z ulice, ktorý sa jej snaží pozrieť pod sukňu, a ona to vie a teší ju to. No nikdy to chlapcovi nedovolí.

Dokonca aj moje prvé spomienky sú spojené s ňou. Ona, ja a prázdne sídlisko. Jej prítomnosť ma uistovala, že som človek.

A či dobrý?

V tom som mal jasno.

•••

Albánci. Srbi. Vždy sa mi to plietlo, ale jedno som vedel určite – ich teritórium je Tržnica. Sklenená dominanta stredu mesta. Za pár hodín malo svitať, pár hodín ostávalo do momentu, než sa všetko zmení. Polícia začne patrolovať, ľudia zarábať na dane, psi štekať a individuá ako ja zalezú do škár, aby znovu vyliezli hneď, keď prvé hviezdy vyskáču na tú posratú čiernu prikrývku nad mestom. Sme ako pupáky na tvári dorastenca.

Trhovisko bolo zavreté – na rozdiel od prevádzky BingoCafé v postrannej uličke. Lampy tu nesvietili, stromy boli vyschnuté, ich pahýle lemovali chodník v tieni susediacej tehlovej robustnej stavby.

Vchod do Binga tvorili staré plechové dvere s nepriehľadnými sklenenými tabuľami. Na jednej strane stál polámaný slnečník starý štyri sezóny, na druhej ležal opilec spiaci vo vlastných zvratkoch. Čevapčiči a pivo, ak som to dobre odhadol.

Bol som tu správne.

Vojst do šenku plného Srbov sa evidentne nedá nepozorovane. Dvere na hrdzavých pántoch zanôtili svoj umieračik, sklenené tabule sa zavretím dverí roztriasli, ako keby slúžili dnes naposledy.

„Dobrý večer,“ pozdravil som s extra dávkou predstieranej slušnosti deväť očí, ktoré si ma premeriavali od momentu, kedy som vkročil dnu. Štyria chlapi s tučnými cigarami a hromadou žetónov si krátili noc pokrom. To posledné oko patrilo výčapníkovi, druhé mu zakrývala pirátska páska. Práve skončil s chystaním frňanov nejakého samoseru, keď na mňa zvraskol cez huňaté fúzy: „Zatvorené!“

„Zdenko, pristojnosť!“ zvolal jeden chlap od kariet.

„Zatvorené, vandrák,“ zopakoval Zdenko s ťažkým dôrazom na každú spoluhlásku a schoval fľašu čirej tekutiny za pult. Na podnos si začal chystať poháriky s naliatou rakijou. Kartári sa do jedného začali rehoť.

Tak som vykročil k baru, pomaly a rozvážne. Pri treťom kroku som si začal dávať dolu rukavice.

Museli ma identifikovať v momente, keď som vyslobodil *Ruku*.

„Ubijga! Ubijga sad!“

Po srbsky som nerozumel nič. Tón hlasu mi však prezradil mnohé. Zbrane, ktoré začali tasiť, tiež.

Muž, čo začal kričať, musel byť Gaspič.

•••

Dva dni dozadu som skončil fušku pre *Podnikateľa*, ktorej výsledkom bola nablýskaná šesťstotrinásťka naprataná zlatými uncami. Nechal som ju na pozemku jeho vily, vedľa ďalších šiestich čiernych tatier. Ráno jedna zmizla.

Tá so zlatom.

Nikto nekradne cez deň.

Jeden z partie hmatákov mal však smolu. Až priveľmi šmejdlil po okolí. Keď som na neho pred pár hodinami pritlačil, prezradil práve Gaspiča.

A tak som bol tu. Zaujímali ma dve veci: kde je Podnikateľove zlato a ako sa o ňom, kurva, dozvedeli.

•••

Ľavačkou som spod kabáta tasil svojho miláčika, remington. Pravačkou, *Rukou*, som zovrel dosku najbližšieho stola a proste ho vrhol proti partii kartárov.

Nedá sa nemilovať remington. Hlavne, keď máte v bubienku šesť špeciálnych nábojov pre drvivější účinok. Titánový hrot a dvojité dávky prachu v každej nábojnici vedeli zabezpečiť priestrel policajnej vesty či karosérie auta.

Na pištoľníkov z Engerau nemám, no aj tak som tasil *kurva rýchlo*. Pár ich musí prežiť, aby mi odpovedali na otázky.

Hneď potom ma nabral roj olova, a to som ešte ani raz nevystrelil.

Malorážky. To je na chlapa v koženom kabáte s mojou muskulatúrou málo. Skočil som do podrepu, zovrel nohu okrúhleho stola a dvihol ho pred seba ako štít a začal páliť.

Sú situácie, keď je šesť nábojov naozaj málo. Napríklad vtedy, keď ich v amoku vystrieľate do jediného nepriateľa. Krvavý ementál, ktorý z neho zostal, preletel miestnosťou a ja som s hurónskym krikom vyzbrojený ebenovým stolom vyrazil vpred. Žetóny vyleteli do vzduchu, všade bolo cítiť rozliatu rakiju.

„Smradlavi kopile,“ vyflusol na mňa Gaspičov muž než mu *Ruka* bez väčšej námahy rozpučila tvár. Už bola dvakrát taká veľká ako zvyčajne, za to mohol adrenalín. Už si ani nespomínam na momenty, keď mi neznámy muž zväračkou a kombinačkami upevňoval k telu *toto*. Sú to len útržky, fragmenty, časti spomienok, ktoré zodpovedajú za to, čím som teraz.

Kladivák.

Oceľová päšť, samozvaná ruka spravodlivosti.

Strelba utíchla, Gaspič mi zmizol z dohľadu. Za to sa na mňa tlačil posledný kartár vo flanelovej košeli, s nožom schovaným medzi tučnými prstami. A krčmár.

Čo to, preboha, drží, harpúnu?

Tie vazy veľké v Dunaji niekto loviť musí. Kurva.

Flanelový tučniak mal imponujúce rozmery. Keď sedel za stolom, tak to nevyniklo, ale bol o dobrú hlavu vyšší, a tak o sto kíl ťažší než ja. Lavačkou na bradu som s ním ani nepohol, *Rukou* na bachor, to už šlo lepšie.

Rana, ktorou by som prehol železný trám, posunula tučka tak o meter vzad. Nohy mal stále na podlahe, takže do parkiet doslova vyryl brázdou a z podrážok mu začal stúpať dym.

Dva pomalé tlkoty srdca. Tolko času potreboval, aby zaútočil. Bol rýchly a nebezpečný. Dva rýchle seky nožom som nemal šan-

cu zastaviť, a tak mi spôsobil dvojicu nepríjemných šrámov. Tretí útok som poľahky vykryl *Rukou*. Mal takú razanciu, až mi rezonovali kosti a zavibrovali zuby. Krčmár okolo nás zmätene pobehoval a snažil sa ma trafiť harpúnou, na jeho oči sme však začínali byť prirýchli. Flaneláka som zbytočne podcenil, muselo ísť o niekoho ako som ja.

BingoCafé sa zmenilo na ring, na bojisko dvoch bytostí, súboj titána proti titánovi. Rozdával som údery ako zmyslov zbavený, počul som ako mi praskajú hánky mojej *ľudskej* ruky, no nepoľavoval som. Niekoľko hlbokých bodnutí nožom som ani nevnímam a rovnako na tom bol aj môj súper. Boli sme si podobní, rovnakí. Dve bytosti len veľmi tesne balansujúce na hrane ľudskosti, žoldnieri platení za to, čo nám ide najlepšie.

Smrť je mojím remeslom.

Zhupol som sa v kolenách a odrazil do výšky, dotočil otočku a tvrdo zasiahol Flaneláka kolonom na nos. Stratil rovnováhu a ja som to naplno využil. Brada, nos, líce, posledná rana *Rukou* šla priamo na solar. Naposledy, keď som niekoho takto zasiahol, bol mŕtvy skôr, než dopadol na zem.

Flanelák prešiel do protiútok. Ten nôž, to bolo peklo, menil ho medzi rukami, ani som to nestíhal sledovať. Útočil rýchlo a prudko – našťastie nie veľmi presne. Čepel rozťala vzduch takou rýchlosťou, že som doslova videl *ryhu*, ktorú medzi molekulami vzduchu vyrezala. Ostrie dopadlo na dosku stola a v momente ho rozťalo na dva. Bol to *kurva obrovský nožíško*.

Ruka bola na svojom veľkostnom maxime a stále nebola dosť silná. Pokúsil som sa pretrhnúť Flanelákove pandero, ale šlo to z tuha a podarilo sa mi to len sčasti. Jeho mäsité ruky ma zovreli a proste ma odhodil.

A ako som v najbližších sekundách letel krížom cez krčmu, všimol som si ďalšiu vec – Flanelák bol zasa o niečo väčší, nabobtnanejší.

Pristál som priamo na bare, ten ma však v podobe laťoviek a sadrokartónu zbrzdiť nedokázal. To dokázala až betónová stena ozdobená fľašami alkoholu.

Vo všetkých bola tá skurvená rakija.

Vtedy sa mi v zornom poli znovu zjavil krčmár. Pôsobil ako gašpar, čo sa snaží prejaviť na javisku, ale pri dvoch hlavných po-

stavách celý čas len poskakuje naokolo a čaká na svoju šancu. Tá prišla teraz.

Vystrelil z harpúny a tá ma prepichla skrz na skrz. Dokonca mi spravil dieru do kabáta. Mal som trochu čas – Flanelák si práve pchal späť do brucha črevá, ktoré z neho vykĺzli, a tak som sa vyškrabal na nohy a pokúsil sa zalomiť strelu z harpúny. Bolo to ako si skúšať čistiť zuby roxorom. *Ruka* vystrelila vpred sama od seba, tvár mi zdobila grimasa psychopata a moju kovovú spoločníčku kokteil kostných úlomkov, krvavých chuchvalcov a vlasov.

„Ty si dočapoval,“ prehovoril som k mŕtvole a znovu sa bezúspešne pokúsil vytiahnuť strelu z môjho tela. Letmo som sa rozhlíadol po okolí, Gaspiča som nikde nevidel. Zvuky, ktoré som minútu dozadu počul, museli patriť staršiemu motoru, skôr šesťstotrojke. Ušiel.

Flanelák sa dal do pohybu. O poznanie ťažkopádnejšie a ťarbavejšie, ale smeroval ku mne.

„Tvoj šéf nás opustil,“ skúsil som to na môjho soka. Reč mi spôsobovala silné bolesti.

„Ja imam gazdu,“ odpovedal po chvíli. „Ali ty si mrtav čovek.“

„Skvelé.“ Ignorujúc bolesť som mu vykročil naproti. To už mal Flanelák niečo tesne cez dva metre. A ja som dostal nápad.

S mojimi zraneniami boli nejaké krkolomné pozície nemysliteľné, on mal však rovnaké problémy. Nôž mu zostal stratený niekde z predchádzajúceho stretu, možno ho aj zlomil. Jeho nová taktika bola pokúsiť sa rozpučiť ma. Vymenené údery nemali už razanciu a kadenciu strely z pušky, ale stále boli pre oboch až priveľmi bolestivé. Líce, kľúčna kosť, lakeť na brucho... Flanelák ťažko vyfúkol vyrazený vzduch a bez zastavenia kontroval. Koleno na hrudník, lakeť na chrbát, znovu koleno a ja som skončil na zemi. Strela v mojom tele sa posunula, pričom potrhala ďalšie svaly. Bol som so silami v koncoch.

Flanelákova ruka zovrela golier môjho kabáta a zdvihla ma z podlahy. Nie vysoko, tak akurát, aby druhou dočiahol tiež. Tri rany na oko a ja so vedel, že som oň prišiel. Lícna kosť zaprašťala. Pár zubov mi vypadlo do úst, no ja som nemal silu ich vyplúť.

„Dobra bobra čovek,“ zahuhňal na mňa znovu niečo v srbčine a usmial sa. Zvíťazil.

Svet prešiel do čiernobielej, všetko sa spomalilo. Flanelák, zasyávajúci ma ranami, tam nehybne stál ako starý film na plátne kina a pomaly začínal blednúť, presvitať a svet naokolo s ním. Vymenilo ho niečo iné...

Zážitok; veľmi silná spomienka.

•••

„Popruhy utiahnuté, môžeme začať s amputáciou,“ prehovorila tvár v zelenej maske. Veľmi som jej nerozumel, bol som malý a strašne som sa bál. Pot mi stekal v potokoch po čele. Nevedel som, čo je amputácia.

Zvuk vysokofrekvenčnej píly všetko prehučal. Plakal som, kričal, ale nikto mi neprišiel pomôcť. Tá bolesť bola nekonečná a miestami ešte o niečo silnejšia a intenzívnejšia.

„Hotovo. Škrtidlo, svorky. Sme pripravení,“ prehovorila tá istá maska. Bolo to zvláštne vidieť vlastnú ruku ako ju iné ruky v gumených rukaviaciach odkladajú do plastového vreca. „Bol pri vedomí?“

„Áno. Anestetiká nemáme v rozpočte. Ale párkrát omdlel.“

„Pochopiteľne, keby sme mali umŕtvovať každý pokusný subjekt... pochopiteľne. Prineste protézu.“

Znovu tá bolesť. Nieкто mi tvrdo manipuloval s rukou, bolo počuť *zvuky*. Vŕtačka, doťahovanie skrutiek, trenie kovu o kov.

„Treba krv, bledne. Zoberte vzorku tkaniva. Čo tá protéza, podarilo sa chytiť nervový systém?“

„Áno, pán doktor. Čiastočne, telo ju ešte neprijalo. Ale výsledky sú dobré. Zatiaľ najlepšie u subjektu číslo tri.“

„Dobre, dobre. Ak prežije najbližšiu hodinu, zaveďte mu mineralizáciu. V rozumnej miere. Potom počkáme dvadsaťštyri hodín a zistíme, či telo ruku prijalo. Toto bude prelomová záležitosť.“

„Čo s ním, keď sa ruka chytiť?“

Doktor sa zasmial, akoby bola odpoveď úplne jasná. „Pošlite ho na ulicu niekde v Engerau. Keď to chlapec prežije, nech si žije svoj život.“

„Má deväť rokov, nebojíte sa, že...?“

„Že to niekomu porozpráva? Ale prosím vás.“

•••

Spomienka sa vytratila, obraz začal naberať na farbách. Pomaly, akoby si nebol istý, či už môže. A ja som si zrazu spomenul na

všetko. Ako som behal so Sárrou po ulici. Ako ma naložil *niekto* do hnedého wartburgu, ako som sa dusil v chlpacej vrecovine. Pri plnom vedomí mi urezali ruku a keď so mnou skončili, vyhodili ma ako prašivého psa. No ja som prežil a v ten deň som sa narodil. Už žiadny chlapec bez rodičov s dávno zabudnutým menom.

V ten deň sa narodil Kladivák.

Beštia, šelma ulice, pán betónovej džungle. Samozvaný zákon. Mňa nemožno poraziť.

Oblúkom zospodu vyletela *Ruka* s vystretými prstami vpred. Flanelákov rozkrok našla bez jediného zaváhania. Nohavice, koža... v jednom momente som zacítil aj jeho mužstvo. A ja som si razil cestu ďalej, až kým moje titánové prsty nenarazili na panvu. Zovrel som dľaň v päšť a trhol smerom von, celá jeho pýcha a časť nohavic v rukách. Bola to celkom nechutná záležitosť a to nebolo nič proti tomu, čo nasledovalo. Akoby som vytiahol špunt z vane, ktorá je napustená neskutočným humusom – krv, sadlo, rozpuštené tuky a to všetko zmiešané v jednu brečku. A Flanelák tam v sprievode srbských nadávok začal vytekať. Po chvíli z neho nezostalo viac, než umierajúci muž konvenčných rozmerov, plaziaci sa po zemi sem a tam. Naše pohľady sa stretli, v tom jeho bola nevyrieknutá prosba.

A v tom mojom škodoradost.

„Zdochneš sám.“ S týmito slovami som zamieril k zadnému východu. Bol som viac mŕtvy než živý, na jedno oko som nevidel, telo mi zdobila šípka z harpúny, celý som bol od krvi a chľastu. Šťastie sa na mňa usmialo, vonku bola pristavená tisícdivotrojka, ktorú používali na zásobovanie. Za volant som doslova padol, kľúče boli stále v zapalovaní. Naštartoval som, zaradil jednotku a vyrazil za jedinou osobou, ktorá ma mohla dať dokopy.

•••

Slnko si pomaly vydobývalo svoju pozíciu nad obzorom, vzduch zaplnila ranná hmla, ale ja som mal iné starosti. Ukoristená tisícdivotrojka si to razila prázdny Pressburgom, chvíľu po kolajniciach, miestami po chodníku a raz začas aj po ceste. Nulová premávka a prázdne mesto mi dopomohli k tomu, aby som sa do cieľa dostal rýchlo – čumák dodávky som rozmlátil o stĺpik pri manderláku. Pridal som do kroku, do Lýry Pressburskej to boli

len tri ulice. Posledné metre som prešiel prakticky v bezvedomí. Len veľmi vzdialene si pamätám, ako som zadným vchodom vpadol do kuchyne a privodil infarkt kuchárovi, ako ma niekto podopiera a nesie do izby na poschodí.

„Toto mi zaplatíš, to si piš,“ drmolila Lujza ako ma súkala z jednotlivých častí oblečenia. Keď som bol bosý, len v nohavičiach, prišiel niekto ďalší. Spoznal som jedného zo štamgastov. Muselo ísť o doktora. Mal vypité, no malú koženú brašnu mal pri sebe.

„To musela byť žúrka. Ten chlást je cítiť aj o poschodie nižšie,“ povedal mi miesto pozdravu. „Snáď sa tu nepovraciam.“

Môj repas mohol začať. Lujza ma za pomoci hubky a lavóru drhla od krvi, doktor vyťahoval šípku. Potom strely z pištoľí, ktoré ma zasiahli, a ja som na ne už aj zabudol. Ihla, niť – a šili sa rany. Tá najväčšia na bicepse sa zošila drôtom. Blúznil som, no mal som dostatok sebakontroly, aby som vydržal aj bez umrtnenia.

Po dvoch hodinách sme boli ledva v polovici. Vtedy som prvýkrát po dlhej dobe odpadol, to keď prišlo na radu napravovanie kostí, tá lícna na tom bola najhoršie. Doktor to okomentoval slovami, či som zápasil s radlicou buldozéra. *Skoro.*

Trvalo to dlhé hodiny, niekoľko z nich som si doprial výdatného spánku. Keď som sa prebral, práve zapadalo slnko. Na izbe som bol nahý a sám. Posadil som sa na kraj postele, šlo to. To ma prekvapilo. Zjazvené telo mi prikrývala vrstva bieleho púdru a tmavohnedá zaschnutá tekutina – jódová tinktúra. Obraz chlapa zbitého pod obraz dopĺňali náplasti a obvazy. Hlavu som mal zaviazanú celú.

Zarinčal telefón.

Zodvihol som slúchadlo a počúval.

„Máš moje zlato?“

Nedalo mi veľa námahy identifikovať hlas na druhej strane. Podnikateľ. Ani ma neprekvapilo, že ma tu našiel.

„Skoro. Nastali komplikácie.“

„Kde je to zlato teraz?“

„Neviem,“ odpovedal som popravde a znovu si sadol na posteľ. „Majú ho Srbi.“